

COWI
Urðarhvarf 6
203 Kópavogur

Reykjavík, 23. maí 2024
UST202404-197/P.V.B.
09.04.00

Efni: Leyfi til framkvæmda á friðlýstum svæðum

Umhverfisstofnun hefur mótttekið umsókn COWI, dagsett, 16. apríl 2024, um leyfi til framkvæmda innan friðlands Svarfdæla.

Friðland Svarfdæla er friðlýst sbr. auglýsing nr. 443/1980. Bannað er að breyta landslagi á svæðinu eða farvegi Svarfaðardalsár. Óheimilt er að gera nokkur mannvirki á svæðinu. Gildir þetta um hvers konar byggingar, skurði og vegi. Til undanþágu þarf leyfi Umhverfisstofnunar.

Lýsing verkefnis:

Sótt er um leyfi til lagningu 66 kV jarðstrengs um friðlandið. Kort sem sýnir leiðina sem yrði farin fylgdi með umsókninni. Lagnaleiðin myndi liggja vestan megin Ólafsfjarðarvegar á talsvert blautu svæði í friðlandi Svarfdæla. Áður en komið yrði að Svarfaðardalsá myndi leiðin þvera Ólafsfjarðarveg og lægi því næst í gamalli vegslóð austan megin við veginn. Leiðin lægi áfram nálægt Ólafsfjarðarvegi að afleggjara að tengivirki Landsnets við Dalvík en þar myndi hún liggja meðfram afleggjaranum að tengivirkinu. Jarðstrengurinn verður grafinn niður í um 1 m djúpan skurð með um 0,8 m botnbreidd. og verður strengurinn lagður í sérstakan varmaleiðandi strengjasand. Ídráttarrör fyrir ljósleiðara verður einnig lagt meðfram strengnum. Frá gatnamótum við Tunguveg og að þverun Ólafsfjarðarvegar lægi strengleiðin um talsvert blautt svæði. Fyrirhugað er að strenglöggn á þessum kafla verði framkvæmd eftir aðstæðum þegar vatnsstaða er lág eða þegar svæðið er frosið. Lagður verður lágmarksslóði meðfram skurðbakkanum þar sem þörf krefur. Jarðdúkur verður lagður undir slóðann til að lágmarka rask og fyrirhugað er að leggja þartilgerðar plastplötur yfir slóðann. Skurðurinn verður svo grafinn og PE Ídráttarrör lögð í hann. Skurðinum verður því næst lokað með uppgröfnu efni, allt efni í slóða fjarlæggt og gengið frá yfirborði í samræmi við umhverfi með uppgröfnu efni (svarðlagi þar sem hægt er). Vorið eftir yrði raskið metið og viðbótaraðgerðir framkvæmdar þar sem þörf þykir til að lágmarka það rask sem framkvæmdin hefur í för með sér. Við Svarfaðardalsá yrði Ólafsfjarðarvegur þveraður á svipuðu tímabili með því að bora undir veginn eða reka ídráttarrör undir hann. Miðað er við að unnið sé frá tengislóða sem þegar er til staðar fyrir norðan veginn. Frá þverun Ólafsfjarðarvegar og að tengivirki liggur leiðin að hluta á grónu landi og að hluta á eldri slóða sem fyrir er til staðar. Á þeirri leið er búist við að hægt sé að draga jarðstrenginn í opinn skurð eins og hefðbundið er. Síðan yrði fyllt í skurðinn með uppgröfnu efni eins og

hægt er og yfirborð aðlagað að núverandi landi umhverfis skurðinn. Frágangur á yfirborði yrði eins mikið með uppgröfnum efni og fyrirbyggjandi svarðlagi eins og hægt er. Áætlað er að fara í framkvæmdinar innan friðlandsins haust/vetur 2024 og kæmu 5-15 starfsmenn að henni. Framkvæmdin er tilkynningarskyld til skipulagstofnunar. Í álit skipulagsstofnunar dags. 16. desember 2022 kemur fram að niðurstaða Skipulagstofnunar sé sú að fyrirhuguð framkvæmd sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, sbr. þau viðmið sem tilgreind eru í 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Því skal framkvæmdin ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Áhrifamat:

Umhverfisstofnun metur verkefni ekki líklegt til að hafa neikvæð áhrif á verndargildi og náttúrufar svæðisins til lengri tíma lítið sé farið að skilyrðum leyfisins og frágangur verði góður. Reikna má með neikvæðum áhrifum á náttúrufar á framkvæmdartíma. Huga þarf sérstaklega að fuglalífi við Hrístjörn á framkvæmdartíma og mikilvægt að framkvæmdir við tjörnina fari ekki fram fyrr en eftir 1. september. Á þeim hluta svæðisins sem framkvæmdin færi fram eru ekki margir gestir og því ætti framkvæmdin að hafa óveruleg áhrif á þá.

Skilyrði:

Umhverfisstofnun veitir COWI fyrir sitt leyti leyfi fyrir lagningu jarðstrengsins innan friðlands Svarfdæla sbr. lýsingu hér að ofan 1. september 2024 - 30. apríl 2025 að uppfylltum eftirfarandi skilyrðum:

- Hafa skal þetta bréf með í för á meðan verkefninu stendur og kynna fyrir starfsfólki þau skilyrði sem fylgja leyfinu, áður en undirbúningur og vinna hefst.
- **Tilkynna skal til starfsmanns Umhverfisstofnunar á svæðinu hvenær framkvæmdin hefst innan marka friðlandsins og þegar henni lýkur með að minnsta kosti sólarhrings fyrirvara.**
- Umhverfisstofnun skal tilkynnt um öll frávik við áður útgefna verkefnalýsingu, og eins ef breyting verður á tímasetningu verkefnis eins fljótt og auðið er.
- Ef upp koma álitamál um framkvæmdir sem tengjast verkefninu og frágangur svæðisins skal hafa samband við Umhverfisstofnun í síma 591-2000.
- Vanda skal frágang að verki loknu. Vinna skal að endurheimt og landmótun á því yfirborði sem raskast og um leið afmá öll ummerki framkvæmdanna.
- Óheimilt er að trufla dýralíf og skulu framkvæmdir við Hrístjörn ekki fara fram fyrr en eftir 1. september.
- Forðast skal óþarfa rask og stærð framkvæmdasvæðis skal haldið í lágmarki.
- Starfsmenn verkefnisins gangi snyrtilega um svæðið og forðist allt rask utan framkvæmdarsvæðis og þess gætt að allur úrgangur verði fjarlægður.
- Einungis skal aka vinnuvélum og tækjum að og innan skilgreinds framkvæmdarsvæðis. Afmá skal öll hjólför utan vega að framkvæmdum loknum.
- Gæta skal að mengunarförnum farartækja og þess gætt að mengandi vökvi berist ekki í jarðveg/vatn.
- Þess skal gætt við akstur utan vega að hann fari fram á tímum þar sem hann veldur sem minnstu raski á jarðvegi og gróðri.

Ef framkvæmdaraðili veldur náttúruspjöllum með framkvæmd í skilningi 87. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd getur Umhverfisstofnun t.d. lagt fyrir framkvæmdaraðila að afmá jarðrask og lagfæra gróðurskemmdir eða stöðvað framkvæmdir sbr. nánar XV. kafla laganna.

Ef umhverfisaðstæður á svæðinu breytast getur Umhverfisstofnun skv. 2. mgr. 89. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd breytt skilyrðum leyfis, bætt inn nýjum skilyrðum eða afturkallað leyfið til að koma í veg fyrir verulegt, ófyrirséð tjón á náttúru Íslands.

Leyfi landeigenda og/eða sveitarfélags þarf fyrir verkefninu.

Leyfi Fiskistofu gæti þurft fyrir framkvæmdunum.

Sé skilyrðum leyfis ekki fullnægt getur Umhverfisstofnun afturkallað leyfið skv. 1. mgr. 89. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd.

Umhverfisstofnun minnir á að skv. 6. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd er öllum skylt að ganga vel um náttúru landsins og sýna ýtrustu varúð þannig að henni verði ekki spillt. Við framkvæmdir, starfsemi, rekstur og önnur umsvif sem áhrif hafa á náttúruna skal gera allt sem með sanngirni má ætlast til svo komið verði í veg fyrir náttúruspjöll.

Leyfisgjald:

Umhverfisstofnun hefur nú innheimt gjald fyrir vinnslu og afgreiðslu umsókna um leyfi á friðlýstum svæðum sbr. 1. mgr. 92. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Gjald fyrir umsókn um framkvæmdir er kr. **83.200**. sbr. 29. gr. b. gjaldskrá Umhverfisstofnunar nr. 206/2023.

Eftirlit:

Umhverfisstofnun mun hafa eftirlit með framkvæmdum og frágangi á svæðinu. Eftirlitið verður framkvæmt af eftirlitsmanni frá Umhverfisstofnun.

Virðingarfyllt

Inga Dóra Hrólfsdóttir
sviðsstjóri

Dagbjört Jónsdóttir
sérfræðingur